

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін Чортківського навчально-наукового інституту підприємництва і бізнесу Тернопільського національного економічного університету

ОСОБЛИВІ ВИДИ МИТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ

НЕОПРОТЕКЦІОНІСТСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

THE SPECIAL TYPES OF IMPOST AS THE INSTRUMENT OF STATE

NONPROTECTIONISTS POLICY

АНОТАЦІЯ

В статті відмічено відставання України від інших розвинутих країн у масштабах та інтенсивності застосування захисних засобів, що призводить до відчутних економічних та політичних втрат як держави, так і її економіки. Наголошено на необхідності удосконалення механізму захисту економічних інтересів вітчизняних товаровиробників та національної економіки, до складу якого входять особливі види мита. Наведено головні ознаки та умови застосування особливих видів мита. Розглянуто інформацію про участь України у антидискримінаційних розслідуваннях, проаналізовано активність як вітчизняних товаровиробників, так і відповідних органів державної виконавчої влади у сфері захисту української промисловості шляхом використання особливих видів мит. Запропоновано напрямки активізації використання можливостей захисту інтересів вітчизняних товаровиробників та добросовісної конкуренції на внутрішньому ринку України. Підкреслено, що повноцінне оволодіння практикою використання антидемпінгового, спеціального та компенсаційного мита створить можливість сформувати надійний механізм захисту інтересів держави та вітчизняного товаровиробника від недобросовісної конкуренції іноземних та вітчизняних суб'єктів підприємництва.

Ключові слова: особливі види мита, спеціальне мито, антидемпінгове мито, компенсаційне мито, антидискримінаційні розслідування, захисні заходи, недобросовісний імпорт.

АННОТАЦІЯ

В статье отмечено отставание Украины от других развитых стран в масштабах и интенсивности использования защитных средств, что приводит к ощутимым экономическим и политическим затратам как государства, так и экономики. Отмечено на необходимости усовершенствования механизма защиты экономических интересов отечественных товаропроизводителей и национальной экономики, в состав которого входят особые виды пошлины.

Приведены главные признаки и условия применения особых видов пошлин. Рассмотрено информацию про участие Украины в антидискриминационных расследованиях, проанализировано деятельность как отечественных товаропроизводителей, так и соответствующих органов государственной исполнительной власти в сфере защиты украинской промышленности путем использования особых видов пошлин. Предложено направления активизации возможностей защиты интересов отечественных товаропроизводителей и добросовестной конкуренции на внутреннем рынке Украины. Подчеркнуто, что полноценное овладение практикой использования антидемпинговой, специальной и компенсационной пошлин создаст возможность сформировать надежный механизм защиты интересов государства и отечественного товаропроизводителя от недобросовестной конкуренции иностранных и отечественных субъектов предпринимательства.

Ключевые слова: особые виды пошлин, специальная пошлина, антидемпинговая пошлина, компенсационная пошлина, антидискриминационные расследования, защитные средства, недобросовестный импорт.

ANNOTATION

The article Ukraine's lag behind other developed countries on the scale and intensity of the use of protective means, which leads to significant economic and political losses for both the state economy. The necessity of improving the mechanism of protection of economic interests of domestic commodity producers and the national economy, which includes special types of duties, is emphasized. The information on Ukraine's participation in anti-discrimination investigations is considered, activity of both domestic producers and the relevant state executive authorities in the sphere of protection of Ukrainian industry by means of the use of special types of duties is analyzed. The directions of activation of use of possibilities of protection of interests of domestic commodity producers and fair competition in the domestic market of Ukraine are offered. It is emphasized that the full mastery of the practice of using antidumping, special and countervailing duty will create the possibility to form a reliable mechanism for protecting the interests of the state and domestic producers from unfair competition of foreign and domestic business entities.

Keywords: special types of duties, special duty, antidumping duty, countervailing duty, anti-discrimination investigations, protective measures, unfair import.

Постановка проблеми. Природним наслідком вступу України до СОТ стали тенденції зростання лібералізації торгівлі та відчутного зменшення рівня митно-тарифного захисту, підвищення рівня конкурентної боротьби між вітчизняними та іноземними товаровиробниками, яка виступає головною причиною виникнення недобросовісної практики у міжнародній торгівлі. В

даному взаємозв'язку важливого значення набуває дослідження головних закономірностей застосування у практиці регулювання зовнішньоторговельних операцій інструментів, що відносяться до групи захисних заходів, таких як особливі види мита – антидемпінгове, компенсаційне та спеціальне.

В даний час проблеми недосконалого використання механізму захисту економічних інтересів вітчизняних товаровиробників та національної економіки, до складу якого входять особливі види мита набувають особливого значення та потребують додаткового дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми, що виникають під час застосування особливих видів мита достатньо теоретично розроблені та представлені в науковій літературі. Питанням практики їх застосування в своїх дослідженнях приділяли увагу такі вітчизняні науковці та практики – Бетлій О., Бураковський І.В., Василенко А.В., Гармаш М.П., Капуш І.С., Коновалов В.В., Кочергіна О.М., Нетудихата С.Л., Новицький В.Є., Покрещук О.О., Оніщук О.В., Опришко В.Ф. Осика С.Г., Осика А.С, Павленко О.В., Панфілова О., Пятницький В.Т., Сіденко В., Штефанюк О.В., Шумілов В.М., Юмашев Ю.М. та інші.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на наявність діючої на світовому рівні законодавчої бази регламентування заходів захисту по відношенню до надмірного або недобросовісного імпорту товарів, останніми роками в Україні спостерігається відсутність ефективного механізму захисту, тим самим створюється сприятлива основа для виникнення ризиків в сфері міжнародної торгівлі. Нажаль, Україна відстала від інших розвинутих країн у масштабах та інтенсивності застосування захисних засобів, що призводить до відчутних економічних та політичних втрат як держави, так і її економіки. Приєднання України до СОТ також викликало зменшення кількості заходів, що регулюють міжнародні торговельні операції, зокрема, в сфері використання митно-тарифних інструментів. Саме тому вимагають додаткового дослідження заходи у напрямку удосконалення механізму державного захисту інтересів національних товаровиробників в умовах

відкритості внутрішнього ринку України шляхом застосування особливих видів мита.

Постановка завдання. Дана стаття спрямована на розуміння необхідності, причин та умов застосування захисних інструментів торговельного захисту, до яких відносяться особливі види мита. Удосконалення вітчизняної практики їх використання відповідно до прогресивних міжнародних стандартів покликано посприяти поживленню зовнішньоторговельної діяльності національних суб'єктів підприємництва та утворенню чітких правил їх поведінки як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до положень Статті XIX ГАТТ 1994 року «Надзвичайні дії щодо імпорту окремих товарів» держава, що імпортує товари має можливість захищати власні інтереси та інтереси національних товаровиробників через застосування захисних заходів по відношенню до окремих видів товарів після визначення факту, коли обсяги імпорту даного товару значно збільшені, зростання показників імпорту стало наслідком непередбачених обставин та вже завдало або загрожує завдати серйозну шкоду національним товаровиробникам подібних товарів, або товарів, що безпосередньо конкурують з даним видом товару [1, с. 466-467].

Одним з основних правил використання захисних заходів є те, що всі вони можуть мати форму тарифів, величина яких може підвищуватися більше за встановлений зв'язаний рівень, або можуть застосовуватись у формі кількісних обмежень. У випадках, коли зростання обсягів імпорту створюють загрозу завдання серйозної шкоди вітчизняним товаровиробникам, урядам дозволено використовувати захисні заходи з метою створення додаткового періоду часу для пристосування вітчизняного виробництва даного виду товару до нових конкурентних умов.

До особливих видів мита Митний кодекс України відносить спеціальне, антидемпінгове та компенсаційне мита. До їх застосування уповноважені органи звертаються в екстремальних захисних, обмежувальних та каральних випадках. Рівень їх встановлення, як правило, відчутно перевищує звичайний.

Крім того, вони використовуються з ціллю збільшення тарифного навантаження на продукцію іноземного виробництва для зниження її цінової привабливості та конкурентоспроможності на ринку країни-імпортера.

Спеціальне, антидемпінгове та компенсаційне мита можуть бути застосовані у випадках, передбачених українським законодавством з метою захисту економічних інтересів України та українських товаровиробників у разі ввезення товарів на митну територію України, незалежно від інших видів мита [2].

Антидемпінгове мито представляє собою додаткове імпортне мито, яким обкладаються товари, що експортуються за цінами, нижчими за реальні ціни світового ринку або внутрішні ціни країни, що імпортує товар, при самотійному демпінгу. Спеціальне мито застосовується у випадках, коли товари імпортуються на митну територію країни в таких обсягах, або на таких умовах, наявність яких завдає шкоду або загрожує завдати шкоду національним товаровиробникам аналогічних та безпосередньо конкуруючих товарів. Нарахування компенсаційного мита здійснюється на імпорт товарів, для виготовлення яких використовувались різні види заборонених законодавством СОТ субсидій, або якщо їх імпорт завдає шкоду національному виробництву таких товарів.

Головне призначення особливих видів мит полягає у скасуванні недобросовісної конкуренції та несправедливої торговельної практики, проте законодавство окреслює межі та рамки їх застосування, без дотримання яких можуть бути кардинально змінені природні потоки зовнішньої торгівлі, що в свою чергу може негативно вплинути на зовнішньоторговельну державну стратегію.

Особливі види мита використовуються на тимчасовій основі, застосовуються за рішенням уповноважених державних органів, мають вибіркового, точкового характер дії. Відмічаючи головні ознаки особливих видів мит слід зазначити, що вони:

- відносяться до непрямих податків на зовнішню торгівлю товарами і є податковими платежами;

- сплачуються до Державного бюджету України;
- є особливими видами мита;
- мають індивідуальний характер встановлення;
- приймають участь у механізмі ціноутворення;
- мають специфічну мету та особливу процедуру застосування та відносяться до заходів торговельного захисту;
 - застосовуються до предметів, що є безпосереднім об'єктом його застосування;
 - спрямовуються на протидію недобросовісній конкуренції;
 - призначені для коригування ціни товарів на ринку їх продажу.

Механізм встановлення та застосування особливих видів мита в Україні регламентується відповідною нормативно-правовою базою, яка в загальному відповідає світовим стандартам та вимогам СОТ та яку перед приєднанням України до СОТ було уточнено завдяки прийняттю Закону України «Про внесення змін до деяких законів України з питань захисту національного товаровиробника від субсидованого, демпінгового та зростаючого імпорту» №252-VI від 10 квітня 2008 року [3].

Підставою для застосування особливих видів мита є рішення про застосування антидемпінгових, компенсаційних або спеціальних заходів, прийнятих відповідно до Законів України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту», «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту», «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну» [4-6], які приймаються Міжвідомчою комісією з міжнародної торгівлі в результаті проведення відповідних торговельних розслідувань, до яких відносяться антидемпінгові, антисубсидиційні та спеціальні. Вони проводяться уповноваженими на це центральними органами виконавчої влади: Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міжвідомчою комісією з міжнародної торгівлі та Державною фіскальною службою України.

Об'єктами таких розслідувань виступають конкретно встановлені та підтвержені випадки порушення економічних інтересів держави і національних товаровиробників з ціллю одержання доказової бази про те, що наявний несприятливий вплив іноземної конкуренції вже завдав, або загрожує завдати істотної шкоди або збитку певній галузі національної економіки. Виявлені обставини не сприяють безперешкодному процесу призначення та застосування особливих видів мита. Під час перебігу розслідування між учасниками зовнішньої торгівлі проводяться двосторонні переговори, під час яких виявляються позиції учасників торговельної діяльності та урядів держав, резидентами яких вони є, вивчаються різноманітні пояснення ситуації на внутрішньому ринку країни, вишукуються шляхи вирішення даної проблеми іншим шляхом.

За офіційними даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, на початку 2017 року проти товарів українського виробництва проводилось 13 розслідувань та переглядів. Ініціаторами порушень антидемпінгових та антисубсидійних розслідувань виступали:

- у 2 випадках – Індія, у 1 – Тайвань, Провінція Китаю, у 1 – Європейський Союз, у 1 – Республіка Туреччина, у 2 – Євразійський економічний союз (Білорусь, Вірменія, Казахстан, Киргизія, Росія), у 1 – Сполучені Штати Америки, у 1 – Республіка Корея, у 1 – Сполучені Штати Мексики, у 1 – Арабська Республіка Єгипет;

- захисні розслідування були ініційовані у 2 випадках Радою співробітництва арабських держав Перської затоки (Бахрейн, Катар, Кувейт, ОАЕ, Оман, Саудівська Аравія).

В результаті розслідувань та переглядів було прийнято рішення про застосування попередніх заходів у 7 випадках.

Проти товарів українського виробництва сьогодні діють:

- 30 антидемпінгових заходів у вигляді антидемпінгового мита, з них 6 за ініціативою Сполучених Штатів Америки, 1 – Європейського Союзу, 4 – Сполучених Штатів Мексики, 6 – Євразійського економічного союзу (Білорусь,

Вірменія, Казахстан, Киргизія, Росія), 1 – Королівства Таїланд, 1 – Республіки Туреччина, 3 – Канади, 3 – Республіки Індія, 1 – Республіки Індонезія, 3 – Федеративної Республіки Бразилія, 1 – Пакистану;

- 5 захисних заходів у вигляді сплати захисного мита за ініціативою: 1 – Арабської Республіки Єгипет, 1 – Малайзії, 2 – Індії, 1 – Ради співробітництва арабських держав Перської затоки (Бахрейн, Катар, Кувейт, ОАЄ, Оман, Саудівська Аравія).

По відношенню до товарів іноземного виробництва, що імпортуються в Україну, на початок 2017 року українською стороною:

- проводилось 2 антидемпінгових розслідування – за фактом кругів шліфувальних на керамічній зв'язці та деяких видів шоколаду та інших готових продуктів з вмістом какао виробництва Російської Федерації;

- здійснювався проміжний перегляд антидемпінгових заходів за фактом листів азбестоцементних гофрованих (шиферу) виробництва Російської Федерації.

Продовжують свою дію:

- остаточне антидемпінгове мито, застосоване в результаті 16 антидемпінгових розслідувань проти продукції, виробленої підприємствами Російської Федерації, Китайської Народної Республіки, Республіки Білорусь, Киргизької Республіки;

- компенсаційне мито за фактом імпорту в Україну легкових автомобілів виробництва Російської Федерації;

- спеціальне мито за фактами імпорту в Україну посуду та приборів столових або кухонних з фарфору та гнучких пористих плит, блоків та листів з пінополіуретанів незалежно від країни походження [7].

Як демонструє наведена інформація, українськими товаровиробниками найчастіше були ініційовані антидемпінгові та спеціальні розслідування з метою захисту власних господарських інтересів, в той час як антисубсидійні розслідування не проводились взагалі.

До недавнього часу національні товаровиробники не завжди розсудливо порушували спеціальні розслідування, незалежно від того, який конкретний вид імпорту наносив їм економічну шкоду. Таким чином, вони найчастіше виходили з ініціативою про порушення спеціальних розслідувань, хоча мали місце або антидемпінгові, або антисубсидиційні процедури. Це пояснювалось тим що, по-перше, під час проведення спеціального розслідування предмет доказування є простішим, ніж у інших особливих процедурах. По-друге, спеціальне мито може призначатися до імпорту продукції незалежно від країни виробництва та експорту, таким чином національні товаровиробники можуть обмежити одночасно всі напрямки імпорту, в той час як антидемпінгове та компенсаційне мито може бути застосовано до імпорту продукції з окремих країн, або навіть до конкретних товаровиробників, що значно звужує масштаб їх дії.

Необґрунтованість ініціювання українськими товаровиробниками спеціальних розслідувань донедавна не відповідала загальносвітовим тенденціям та створювала небажану для України атмосферу для розвитку зовнішньоторговельних прозорих відносин.

Незважаючи на наявність діючої на світовому рівні законодавчої бази регламентування заходів захисту по відношенню до недобросовісного імпорту товарів, останніми роками в Україні, особливо порівняно з іншими країнами-торговельними партнерами, спостерігається відсутність ефективного механізму захисту, тим самим не завжди створюється можливість реалізації стратегії захисту інтересів національної промисловості. Сьогодні як вітчизняні товаровиробники, так і відповідні органи державної виконавчої влади недостатньо активно користуються наданими їм повноваженнями в галузі захисту української промисловості. Приєднання України до СОТ не призвело до яскравої активізації використання нею дозволених міжнародним законодавством захисних заходів в галузі застосування особливих видів мит. Ні національні товаровиробники, ні відповідні державні інституції так і не змогли оволодіти успішною практикою захисту власних та національних

економічних інтересів шляхом оперативного застосування захисного інструментарію, в основу якого покладено особливі види мита.

Як бачимо, діюча в Україні система торговельного захисту вимагає відповідного реформування, особливо для покращення умов доступу вітчизняних суб'єктів підприємництва до сучасних інформативних джерел, присвячених практиці торговельного захисту та удосконалення процедур висвітлення неконфіденційної інформації про торговельні захисні інструменти відповідно до діючих інформаційних систем, що функціонують у ЄС та країнах-асоціативних членах Співтовариства, США, Канади та інших важливих зовнішньоторговельних партнерів України.

Враховуючи європейський вектор розвитку нашої країни, цікавим є обсяг використання особливих видів мит між Україною та Європейським Союзом. Так, на початок 2017 року Україною проти ЄС не було застосовано жодних обмежувальних заходів щодо імпорту товарів в Україну, в той час як ЄС виступив ініціатором антидемпінгового розслідування, в результаті якого було прийняте рішення про необхідність сплати антидемпінгового мита при імпорті на митну територію Співтовариства труб безшовних виробництва українських компаній «Інтерпайп».

Під час переговорів на предмет асоціації України в ЄС було досягнуто домовленостей, які присвячено запровадженню чітких та прозорих умов проведення антидискримінаційних розслідувань. Значну увагу двома сторонами було приділено необхідності формування двостороннього діалогу не лише в момент проведення таких розслідувань, а й галузі загальної взаємодії двох сторін при використанні широкого кола захисних інструментів.

Вітчизняна нормативно-правова база в галузі проведення антидискримінаційних розслідувань на момент укладання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом повністю була побудована відповідно до норм і положень СОТ, тому не виникло необхідності її адаптації відповідно до законодавства ЄС в сфері захисних заходів, у зв'язку з чим сторони залишили за собою право застосовувати захисні заходи у двосторонній торгівлі

відповідно до положень Статті XIX ГАТТ 1994 р. та Угоди СОТ про захисні заходи. Крім того, ЄС може застосовувати захисні заходи, що передбачені Ст. 5 Угоди СОТ про сільське господарство.

І Україна, і ЄС взяли на себе зобов'язання дотримуватися принципів прозорості в проведенні розслідувань та застосуванні захисних заходів. В умовах швидкого зростання імпорту право та можливості вчасно ініціювати антидемпінгові та спеціальні розслідування та відстоювати свої інтереси на внутрішньому ринку країни мають товаровиробники як України, так і країн-членів ЄС. Проте Україні слід провести масштабну роботу з удосконалення діючого механізму застосування захисної нормативно-правової бази відповідно до положень законодавства ЄС [8; 9].

В галузі антидемпінгового та компенсаційного механізмів Україна і ЄС залишили за собою можливість застосування антидемпінгових та компенсаційних заходів у двосторонній торгівлі відповідно до положень Ст. VI ГАТТ 1994 р., Угоди про застосування Ст. VI ГАТТ 1994 р. та Угоди СОТ про субсидії і компенсаційні заходи.

При застосуванні антидемпінгових мит по відношенню до вітчизняних товарів українська сторона мало в чим може змінити процес, проте з ціллю активізації використання можливостей захисту інтересів вітчизняних товаровиробників та добросовісної конкуренції на внутрішньому ринку України, на наш погляд, доцільним була б реалізація таких кроків:

- створити законодавчу можливість державним органам, які задіяні в антидискримінаційних розслідуваннях, ініціювати антидемпінгові розслідування без наявності заяви вітчизняних товаровиробників або їх асоціацій та об'єднань;
- розробити заходи зі сприяння поширення інформаційної бази, що здатна забезпечити зовнішню торгівлю на основі здорової конкуренції, зокрема, доцільним виступає створення інформаційного центру, функціонування якого передбачає ефективний моніторинг цінової ситуації як на внутрішньому, так і

на зовнішньому ринках з ціллю швидкого реагування заінтересованих осіб на встановлення фактів демпінгу;

- активізувати застосування антидемпінгового регламентування в таких галузях національного господарства, які активно здійснюють зовнішньоторговельні операції та результат яких здійснює комплексний вплив на фінансово-економічний стан суб'єктів підприємництва;

- застосовувати у практиці вітчизняного антидемпінгового регулювання ретроспективну систему оцінки антидемпінгових мит, що довела свою ефективність у відповідній практиці США, з ціллю організації ефективного захисного механізму національних товаровиробників;

- проводити агітацію вітчизняних товаровиробників щодо активного застосування ними порядку мирного розв'язання спорів та конфліктів, що викликані встановленням наявності демпінгового імпорту, сутність якого зводиться до максимально мирного врегулювання конфлікту інтересів учасників зовнішньої торгівлі до моменту завершення процедури антидемпінгового регулювання, що призведе до зростання показника оперативності усунення небажаних наслідків впливу наявності демпінгової торгівлі на інтереси та фінансово-економічні показники діяльності національних товаровиробників.

Необхідно зазначити, що з метою врегулювання торговельних суперечок, станом на березень 2016 року Україною було подано 4 запити на проведення консультацій, крім того, вона виступала у якості відповідача у 3 справах. Як третя сторона Україна приєднувалась до розгляду 13 суперечок [7]. Це дозволяє стверджувати, що протягом останнього періоду Україна почала активніше використовувати механізм врегулювання суперечок СОТ з метою захисту національних інтересів.

Підписання Україною та ЄС Угоди не змінило процедури та юридичних прав сторін в сфері застосування захисних заходів відповідно до положень Угод СОТ. Сторони передбачають здійснювати двосторонній Діалог по питаннях використання захисного торговельного захисту на рівні експертів по питаннях

торговельного захисту у вигляді діючого форуму з питань співробітництва в сфері організації взаємної торгівлі. Частота засідань такого форуму залежатиме від тенденцій в сфері двосторонньої торгівлі та спільних наперед запланованих у графіку зустрічей заходів.

Висновки. Сьогодні український уряд та українські товаровиробники мають зрозуміти, що основою дієвого механізму захисту внутрішнього ринку та економічних інтересів учасників зовнішньої торгівлі можуть виступити саме особливі види мита як інструменти сучасної непротекціоністської політики.

Нажаль, в Україні сьогодні відсутній досконалий механізм застосування особливих видів мит, зокрема, не вистачає необхідного інформаційно-аналітичного підґрунтя для проведення антидемпінгових, спеціальних та антисубсидійних розслідувань та по їх завершенні застосування відповідних особливих видів мит та інших захисних заходів з ціллю захисту інтересів вітчизняних товаровиробників та національних галузей промисловості на всіх можливих рівнях здійснення торговельної діяльності. Діюча в Україні система торговельного захисту також вимагає відповідного реформування, особливо для покращення умов доступу вітчизняних суб'єктів підприємництва до сучасних інформативних джерел, присвячених практиці торговельного захисту та удосконалення процедур висвітлення неконфіденційної інформації про торговельні захисні інструменти відповідно до діючих інформаційних систем важливих зовнішньоторговельних партнерів України. Вважаємо за необхідне внести зміни до діючої практики застосування особливих видів мит з ціллю недопущення небажаного негативного впливу на діючий порядок ведення господарсько-торговельної діяльності в період застосування антидемпінгових, компенсаційних та спеціальних заходів.

В умовах участі України у СОТ та асоційованого членства в ЄС повноцінне оволодіння практикою використання антидемпінгового, спеціального та компенсаційного мита створить можливість сформувати надійний механізм захисту інтересів держави та вітчизняного товаровиробника від недобросовісної конкуренції іноземних та вітчизняних суб'єктів

підприємництва, політика яких призводить до зростання обсягів монополістичних тенденцій, які розвиваються у супереч національним економічним інтересам. Саме тому порядок використання у практиці регулювання зовнішньої торгівлі особливих видів мита повинен стати основою функціонування тарифної системи захисту внутрішнього ринку країни від зовнішньої економічної інтервенції.

Бібліографічний список:

1. Генеральна угода з тарифів і торгівлі 1994 року: Міжнародний офіційний документ від 15.04.1994 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?code=981_003.
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/4495-17
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України з питань захисту національного товаровиробника від субсидованого, демпінгового та зростаючого імпорту» № 252-VI від 10 квітня 2008 року / Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/252-17>.
4. Закон України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» № 330-XIV від 22 грудня 1998 року / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/330-14/page>.
5. Закон України від 22 грудня 1998 р. № 331-XIV «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.nau.ua>.
6. Закон України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну» від 22.12.1998 р. № 332-XIV/ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1087.59.9&nobreak=1>.
7. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>
8. Бетлій О. Економічна складова Угоди про асоціацію між Україною та ЄС: наслідки для бізнесу, населення та державного управління/ О. Бетлій, М.

Риженков, К. Кравчук, В. Кравчук, І. Коссе, С. Галько, Д. Науменко, В. Мовчан, І. Бураковський, Г. Кузнецова. –К., «Альфа-ПК» 2014. – 140 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ier.com.ua/files//Projects/2013/EU_Ukraine/Economic_red.pdf

9. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=248387631&cat_id=23223535